

Riedsútstel

Byld	: 28 mei 2026
Agindapunt	: 14
Status	: Beeldvormend (<i>vergaderstuk</i>)
Program	: 8. Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening
Ferfolch	: Beslút d.d. 11 juni 2026
Portefúljehâlder	: Dhr. E. van Esch
Taheakke	: 1. Hûs en hiem jaarverslag 2025 2. Hûs en hiem ontwerpbegroting 2027 3. Hûs en hiem oplegnotitie bij (ontwerp)begroting 2027 en jaarverslag 2025
Saak- en stiknûmer	: 2026051117562/26ZG038378

Underwerp

Hûs en hiem: ontwerpbegroting 2027 en jaarverslag 2025

Wy stelle jo foar op 11 juny 2026 te besluten om:

1. In te stemmen met de begroting 2027 van hûs en hiem en geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van het jaarverslag 2025 van hûs en hiem.

Koarte gearfetting

De gemeenschappelijke regeling 'hûs en hiem, adviseurs omgevingskwaliteit' heeft een sluitende begroting aangeboden. Het advies is om in te stemmen met deze begroting en geen zienswijze in te dienen.

Ynlieding

Voor u ligt de conceptbegroting 2027 (inclusief de meerjarenraming) en het jaarverslag 2025 van hûs en hiem. De begroting 2027 is toegestuurd ter beoordeling door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het jaarverslag 2025 is ter kennisneming aangeboden. Conform artikel 31 lid 2 en 4 van de Gemeenschappelijk Regeling kan de raad over de ontwerpbegroting hun zienswijze doen blijken.

Histoarje

Zoals elk jaar wordt de jaarlijkse begroting aan de gemeenteraad aangeboden om mee in te stemmen of een zienswijze op in te dienen. Daarnaast wordt eveneens zoals elk jaar het jaarverslag van het afgelopen jaar meegestuurd ter kennisgeving aan de gemeenteraad.

Te berikken effekt

Door betrokkenheid te sturen op de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling.

Arguminten

1.1 De begroting 2027 van hûs en hiem sluit aan bij het beeld van het afgelopen jaar

De begroting voor 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 van bijlage 2 pagina 11 is opgesteld vanuit de verwachting dat de adviespraktijk in het kalenderjaar 2024 niet is gewijzigd. Geen enkele deelnemer van de Gemeenschappelijke Regeling heeft vóór 1 januari 2025 aangegeven uit te willen treden uit de regeling per 1 januari 2026. De begroting is opgesteld vanuit het scenario dat er een ongewijzigde voortzetting van de huidige adviespraktijk is.

1.2 Deelname aan de gemeenschappelijke regeling is voor de gemeente kostenneutraal

De gemeente rekent de gemaakte kosten, het welstandsadvies, van de gemeenschappelijke regeling door in de bouwleges die voor rekening zijn van een aanvrager. Hierdoor is de dienstverlening van de gemeenschappelijke regeling voor de gemeente kostenneutraal.

1.3 Meerjarenraming gaat uit van voortzetting huidige werkwijze

De meerjarenraming in deze begroting gaat uit van de voortzetting van de huidige adviespraktijk. Hoewel er momenteel belangrijke verkenningen lopen naar de toekomst van de organisatie, zijn de financiële effecten daarvan nog te onzeker om nu al in de cijfers te verwerken.

2.1 Het jaarverslag geeft een totaalbeeld over de (financiële) situatie van hûs en hiem

In 2025 zijn in totaal 3.272 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2024 zijn dat er 3.062 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte van 2024 met 6,9% toegenomen. Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen. Het totale aantal planbehandelingen is licht gestegen: 6.567 in 2025 ten opzichte van 6.265 in 2024, hetgeen een stijging van 4,8% betekent. In 2025 zijn daarmee gemiddeld 2,01 behandelingen per aanvraag nodig geweest. In de vergelijking met het gemiddelde van 2,05 in 2024 betekent dit een lichte daling.

Alternativen

Niet instemmen met de begroting 2026 van hûs en hiem en een zienswijze indienen.

Kanttekenings/risiko's

De begroting is opgesteld vanuit het scenario van ongewijzigde voortzetting van de huidige adviespraktijk

Evenals voorgaande jaren is ook in deze begroting en opgenomen meerjarenraming opgesteld vanuit één scenario: ongewijzigde voortzetting van de huidige adviespraktijk. Elk ander scenario is van een zo grote onzekerheid, dat die niet tot alternatieve, voorspellende cijferopstellingen kan leiden. Uiteraard is het dagelijks bestuur van hûs en hiem zich bewust van deze situatie. Ontwikkelingen (en daarmee gepaard gaande financiële risico's voor gemeenten) zullen nauwgezet worden gevolgd, en indien nodig, zullen er maatregelen worden getroffen. Of het aantal adviesaanvragen op peil zal blijven is blijft een onzekerheid al zijn deze in 2026 op peil gebleven. De mate waarin de daarmee gemoeide omzet zal wijzigen valt echter bij het opstellen van deze begroting niet te bepalen. Wel zijn door het voortbestaan van de GR in 2026 alle kosten gedekt, conform artikel 34 lid 2 van de GR.

Finânsjes

In de huidige begroting 2026 is een budget opgenomen van € 65.410 voor Hûs en Hiem. Deze bijdrage zal ook gelden voor de begroting 2027 en meerjarenraming.

De kosten die de gemeente heeft aan Hûs en Hiem zijn afhankelijk van het aantal aanvragen dat Hûs en Hiem krijgt. Doordat de regeling kostenneutraal is zullen de kosten die de gemeente heeft aan Hûs en Hiem worden doorgerekend middels bouwleges aan de aanvragers van bouwplannen. Daarnaast valt er op te merken dat de tarieven van welstandsadviesing voor 2027 ook niet zullen wijzigen.

De ontwerpbegroting laat een realistische raming zien van baten en lasten. Voorgesteld wordt geen zienswijze in te dienen.

Kommunikaasje

Hûs en hiem zal daags na de raadsvergadering op de hoogte worden gesteld van het genomen besluit.

Byld : 28 mei 2026
Punt : 14
Side : 3

Yntegraliteit

Dit advies is afgestemd met de afdeling financiën.

Ferfolchtrajekt

Zie 'Kommunikaasje'.

Buitenpost, 12 mei 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Konsepriedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026,
punt nr.: 16;

Beslút:

1. In te stemmen met de begroting 2027 van hûs en hiem en geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van het jaarverslag 2025 van hûs en hiem.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 11 juni 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc